

Юрій Клейшмідт

здобувач Навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України
ORCID ID: 0000-0003-4706-6042

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЕЛЕКТРОННИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

В статті розглянуто стратегічні рамки інституціонального забезпечення державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів. Визначено проблеми реалізації програм та проектів інформатизації в рамках Національної програми інформатизації. Наголошено на потребах адаптації інституційного середовища, що здійснює державне регулювання в галузі телекомунікацій, телебачення і радіомовлення, інших форм масової електронної комунікації до умов конвергентного розвитку цих секторів інформаційної сфери. Окреслено недосконалість організаційно-правових важелів вибіркового блокування інтернет трафіку.

Ключові слова: державне управління; інституціональне забезпечення; електронні ресурси; інформаційні ресурси; повноваження; організаційно-правовий механізм.

Yurii Kleyshmidt

PhD Fellow of Educational, Research and Productive Center
of the National University of Civil Protection of Ukraine
ORCID ID: 0000-0003-4706-6042

INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR PUBLIC REGULATION OF ELECTRONIC INFORMATION RESOURCES DEVELOPMENT

The article deals with the strategic framework of institutional support of the state management of the development of electronic information resources. The strategic direction of the activity of the state on the way of building the information society is the implementation of systematic informatization of all spheres and branches of life of society through the implementation of coordinated state, sectoral, regional programs and projects of informatization. It should be noted that in Ukraine recently implemented a number of large-scale projects in the field of informatization. At the same time, it is impossible to ignore the fact that the programs of development of electronic information resources are often implemented by different state bodies without coordination among themselves, thus contradicting or repeating each other. As a result, in spite of the large volume of legal and organizational support of this sphere, this activity is not coordinated, complex in nature, and also leads to excessive spending of budgetary funds.

The purpose of this publication is to analyze the organizational and legal support of public administration for the development of electronic information resources and to work out proposals for its improvement.

The problems of realization of programs and projects of informatization within the framework of the National program of informatization are identified. The needs of adaptation of the institutional environment, which carries out state regulation in the field of telecommunications, television and radio and other forms of mass electronic communication to the conditions of convergent development of these sectors of information sphere, are emphasized. The imperfection of organizational and legal levers of selective blocking of Internet traffic is outlined.

The lack of a commonly accepted approach to the development of a system of public policy guidance documents negatively affects both the logic behind the adoption of these documents and their internal structure. Significant organizational and legal constraints exist on the implementation of surveillance and offenses in the information environment of the Internet.

Further research should be focused on mechanisms for securing intellectual property rights in electronic information resources.

Key words: state regulation; electronic resources; information resources; competencies; organizational and legal mechanism.

Постановка проблеми

Стрімкі темпи розвитку і значні трансформації інформаційної сфери як об'єкта державного управління в умовах становлення інформаційного суспільства зумовлюють і прискорений розвиток наукового доробку, який, звичайно, не позбавлений проблем і протиріч. У зв'язку з цим маємо зупинитися на деяких проблемах організаційно-правового забезпечення розвитку електронних інформаційних ресурсів з метою пошуку шляхів їх вирішення на основі врахування сучасного стану і перспектив розвитку інформаційної сфери.

Стратегічним напрямом діяльності держави на шляху побудови інформаційного суспільства є здійс-

нення системної інформатизації усіх сфер та галузей життєдіяльності суспільства шляхом реалізації узгоджених між собою державних, галузевих, регіональних програм і проектів інформатизації. Варто відмітити, що в Україні останнім часом реалізовано ряд масштабних проектів в сфері інформатизації. Водночас неможливо не звернути увагу на те, що програми розвитку електронних інформаційних ресурсів нерідко здійснюються різними державними органами без узгодження між собою, відтак суперечать або повторюють одна одну. В результаті, не дивлячись на великий масив організаційно-правового забезпечення цієї сфери, ця діяль-

© Клейшмідт Ю. В., 2019.

ність не носить узгодженого, комплексного характеру, крім того, призводить до надмірного витрачання бюджетних коштів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

ослідженню проблематики державного регулювання інформаційної сфери присвячені праці таких авторів як Е. Аблякімов, В. Авер'янов, Г. Атаманчук, О. Баранов, І. Бачило, Л. Березовець, К. Беляков, В. Брижко, А. Васильєв, Н. Глазунова, А. Дегтяр, О. Заяць, В. Іванов, В. Карпенко, Ю. Козлов, А. Колодюк, В. Колпаков, В. Копилов, Б. Кормич, О. Крюков, Л. Кузенко, О. Кузьменко, Б. Лазарєв, О. Логінов, А. Макаренко, В. Малиновський, К. Маштак, В. Мороз, В. Наумов, Л. Олексюк, О. Омельчук, І. Онопчук, В. Опришко, А. Семенченко, О. Серенюк, О. Снячов, О. Соснін, В. Цимбалюк, С. Чукут, М. Швець, Л. Шиманський, О. Ющик та інших.

Водночас у зазначених дослідженнях недостатньо уваги приділялось проблемі формування дієвих механізмів інституціонального забезпечення державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів в Україні. Передусім, це стосується налагодження міжвідомчої взаємодії, спільної проектної діяльності та реагування на потреби суспільства.

Мета

Метою цієї публікації є аналіз організаційно-правового забезпечення державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів та опрацювання пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу

Чинні закони та підзаконні нормативно-правові акти містять величезний масив норм, які прямо чи опосередковано регулюють діяльність в сфері формування та розповсюдження електронних інформаційних ресурсів. Чільне місце серед них належить нормам Конституції України, які встановлюють фундаментальні засади розвитку суспільства і держави. Значна частка конституційних норм мають загальний характер, оскільки в рівній мірі стосуються більшості інших галузей і сфер державного управління. Передусім, серед цих норм слід виділити ті, що містяться в розділі VI Конституції і встановлюють систему та правовий статус органів виконавчої влади таких як Кабінет Міністрів України (далі – КМУ), місцеві державні адміністрації. Вказані норми розвинуто в Законах України «Про Кабінет Міністрів України», «Про місцеві державні адміністрації» та низці підзаконних нормативно-правових актів [1, 2].

Значущість таких загальних норм для державного управління розвитком відносин у сфері електронних інформаційних ресурсів зумовлена не лише важливим місцем вказаних органів у вертикалі апарату державного управління, а й самою структурою електронних інформаційних ресурсів як складного об'єкта управління, що вимагає постійної координації всіх складових, чого неможливо досягти за відсутності норм, що регулюють діяльність органів загальної та спеціальної компетенції.

Водночас Конституція України містить цілий ряд спеціальних норм, що стосуються інформаційної сфери. Втім, їх аналіз ми почнемо ще з однієї загальної норми, що міститься в ст. 3 Конституції України і закріплює основоположний принцип взаємовідносин суспільства

і держави, визначає головне призначення останньої. Відповідно до цієї норми права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави..., а утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [3].

Вказане означає, що держава ставить для себе за головну мету в процесі державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів забезпечити практичну реалізацію інформаційних прав і свобод людини та їх гарантії, передбачених спеціальними нормами, зокрема ст. 31, відповідно до якої кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції; ст. 32, якою не допускається збирання, зберігання, використання конфіденційної інформації про особу без її згоди; надається право громадянам знайомитися в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, установах і організаціях з відомостями про себе тощо; ст. 34, якою надається право на свободу слова, право на вільно вираження своїх поглядів і переконань, право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію; ст. 57, якою гарантується право знати свої права і обов'язки, з чого випливає обов'язок держави інформувати населення про прийняті закони та інші нормативно-правові акти та ін. [3].

Важливе значення для здійснення державного регулювання інформаційних процесів в країні мають положення ст. 10 Конституції України, яка прямо покладає на державу обов'язок забезпечувати всебічний розвиток і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України. Так само імперативно ст. 17 Основного Закону визначає, що забезпечення інформаційної безпеки України, поряд із захистом її суверенітету і територіальної цілісності, забезпеченням економічної безпеки, є однією з найважливіших функцій держави [3].

Важливою гарантією вільного і плюралістичного розвитку електронних інформаційних ресурсів в Україні є норма, закріплена в ст. 15 Конституції України, якою заборонено цензуру. Так само категорично ст. 50 Конституції України забороняє засекречення інформації про стан довкілля, якість харчових продуктів і предметів побуту[3].

Конституція України містить і ряд спеціальних норм, що стосуються інституціональних засад державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів. Це, зокрема норми, закріплені в п. 12, п. 20 ст. 85, п. 13 ст. 106 Основного Закону, які вказують на особливості формування таких органів державного управління в інформаційній сфері як Держкомтелерадіо та Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) [3].

Норми Конституції України як норми найвищої юридичної сили, що стосуються державного управління інформаційною сферою, розвинуто в цілій низці законів України, зокрема таких як Закони України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про науково-технічну інформацію», «Про Національну програму інформатизації», «Про телекомунікації», «Про телебачення і радіомовлення», «Про бібліотеки і бібліотечну справу», «Про державну статистику», «Про державну таємницю» та ін. Норми Конституції та законів України як результат первинної форми правового регулювання, що здійснюється законодавцем,

визначають основоположні засади функціонування системи державного управління інформаційною сферою і мають визначальне значення для неї.

Втім, найбільший за обсягом масив в ієрархічній структурі правового доробку з питань державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів міститься в підзаконних нормативно-правових актах, зокрема в указах Президента України, постановках КМУ, актах міністерств, державних комітетів, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій тощо. Це, зокрема норми, закріплені Указом Президента України «Про Положення про порядок здійснення криптографічного захисту інформації в Україні», Постановою Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади», Наказом Міністерства культури і туризму України «Про затвердження Інструкції з обліку документів, що знаходяться в бібліотечних фондах» та ін. Ці норми, як результат вторинної форми правового регулювання державного управління, спрямовані на забезпечення дієвості конституційних норм та норм законів. Необхідність прийняття таких вторинних, тобто похідних по відношенню до положень законів норм, зумовлена тим, що швидкоплинні зміни в суспільстві потребують оперативного реагування органів виконавчої влади, інших державних органів, які діють у межах закону і здійснюють не тільки правозастосування, але й правовстановлення [4, с. 100].

Значна кількість норм, що регулюють здійснення державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів, вимагає їх певної класифікації для системного сприйняття. Найбільш доцільним для цілей нашого дослідження є їх розмежування за призначенням в системі державного управління, а також за об'єктом державного регулювання.

Залежно від призначення тієї чи іншої правової норми в регулюванні функціонування складових елементів електронних інформаційних ресурсів ці норми вчені об'єднують в наступні чотири групи [4, 5].

1) Норми, що закріплюють цілі, основні завдання та напрями діяльності держави в сфері управління розвитком електронних інформаційних ресурсів, визначають основні параметри розвитку останньої. Дана програмно-цільова група норм, до яких належать, зокрема норми, закріплені в ст.ст. 3, 10, 17, 31, 32, 34 Конституції України, в ст. 6 Закону України «Про інформацію», в розділах IV, VI Закону України «Про Концепцію Національної програми інформатизації», Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки» та в інших, має цілеспрямоване значення для функціонування всієї системи державного управління в цій сфері.

2) Норми, що визначають систему органів (суб'єктів) державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів та їх адміністративно-правовий статус. До таких норм належать вже згадані норми Конституції України, що стосуються Держкомтелерадіо та Національної ради. Правовий статус окремих органів влади визначається і нормами законів. Так, Законом України «Про телекомунікації» визначений адміністративно-правовий статус Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ) [6]. Законами України

можуть визначатися окремі повноваження органів загальної компетенції стосовно управління в сфері електронних інформаційних ресурсів. Так, зокрема ст. 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» серед його повноважень визначено проведення державної політики у сфері інформатизації, сприяння становленню єдиного інформаційного простору та ін. [1].

Важливе місце в цій групі норм займають також норми, закріплені в підзаконних нормативно-правових актах, передусім, ті з них, що містяться в актах Президента України та КМУ, якими визначається організаційно-правовий статус міністерств, інших органів державного управління в інформаційній сфері (наприклад, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державний комітет статистики України», «Про затвердження Положення про Міністерство інфраструктури України» та ін.).

3) Норми, що регулюють порядок взаємодії органів (суб'єктів) влади з керованими ними суб'єктами інформаційних та інформаційно-інфраструктурних відносин в процесі реалізації прямих і зворотних зв'язків між ними. До цієї групи належать норми, які регламентують процедури застосування різних методів державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів, визначають форми їх реалізації.

Такі норми, закріплені, наприклад, в ст.ст. 23 – 37 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», які регламентують процедуру здійснення такого методу регулювання як ліцензування в галузі телебачення і радіомовлення [7]. В Законі України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» врегульовано порядок здійснення обов'язкової державної реєстрації друкованих засобів масової інформації [8]. У ст. 22 Закону України «Про державну таємницю» регламентовано порядок надання допуску громадян до державної таємниці [9]. Застосування цілої низки заходів адміністративного примусу врегульовано нормами Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) [10]. У цих же законах та інших нормативно-правових актах визначаються і вимоги до форми правових актів, що приймаються при застосуванні зазначених методів.

До цієї ж групи можна віднести і норми, що містяться в Інструкції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги України [11], якою регламентована процедура проведення зазначеним органом перевірок з метою одержання необхідної інформації про функціонування суб'єктів підвідомчої йому галузі управління, тобто врегульована процедура зворотного зв'язку в процесі державного управління цією галуззю.

4) Норми, що визначають організаційно-правовий статус суб'єктів інформаційних та інформаційно-інфраструктурних відносин. Так, наприклад, ст. 39 Закону України «Про телекомунікації» на операторів телекомунікацій покладаються обов'язки: своєчасно надавати щорічно до центрального органу виконавчої влади в галузі зв'язку інформацію про свої телекомунікаційні мережі для відпрацювання мобілізаційних планів; за власні кошти встановлювати на своїх телекомунікаційних мережах технічні засоби, необхідні для здійснення уповноваженими органами оперативно-розшукових заходів, і забезпечувати функціонування цих технічних

засобів, а також у межах своїх повноважень сприяти проведенню оперативно-розшукових заходів тощо[6].

Законом України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» право на державну адресну підтримку надається засобам масової інформації для дітей та юнацтва, спеціалізованим науковим виданням, що видаються науковими установами та навчальними закладами ... [12]. Таким чином, йдеться про визначення тих адміністративних прав і обов'язків, які суб'єкти інформаційних відносин несуть у зв'язку з тим, що виступають об'єктами владно-організуючого впливу з боку держави, тобто учасниками управлінських відносин, що складаються в процесі державного регулювання інформаційною сферою.

Нормативно-правовий масив, що регламентує діяльність в інформаційній сфері доцільно також структурувати в залежності від галузевих і міжгалузевих об'єктів регулювання, тобто залежно від того, державне регулювання якою саме складовою інформаційної сфери як складного об'єкту, врегульовано відповідними правовими нормами. На основі даного критерію можливо виділити групи норм, що регулюють галузі: надання послуг зв'язку (норми Законів України «Про телекомунікації», «Про радіочастотний ресурс України» та ін.); діяльності засобів масової інформації (норми Законів України «Про телебачення і радіомовлення», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про видавничу справу», «Про кінематографію» та ін.); бібліотечної галузі (норми Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та ін.); а також у міжгалузевих сферах: інформатизації (норми Закону України «Про Національну програму інформатизації»); статистики (норми Закону України «Про державну статистику» та ін.); науково-технічної інформації (норми Закону України «Про науково-технічну інформацію» та ін.); архівної справи і діловодства (норми Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та ін.); інформаційної безпеки (норми Закону України «Про державну таємницю» та ін.).

Через специфіку державного управління в кожній із зазначених галузей і сфер відповідні групи пов'язаних між собою правових норм є відносно відособленими від інших норм, які регулюють державно-управлінську діяльність в суміжних галузях і сферах. Так, зокрема очевидно, що управлінські відносини, які виникають в регулюванні телекомунікацій, суттєво різняться від тих, що складаються в управлінні статистикою. Відповідно і норми, що регулюють ці відносини також є різними за змістом. Отже, кожна із зазначених груп норм регулює окремий вид однорідних відносин, що складаються в ході державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів в залежності від конкретної галузі чи сфери, які її утворюють. Зазначене дає нам підстави стверджувати, що вказані групи норм формують окремі організаційно-правові інститути.

Окремі з названих інститутів включають в себе субінститути, тобто більш дрібні упорядковані правові норми, які регулюють конкретні різновиди суспільних відносин у рамках предмета регулювання відповідного інституту [13, 14]. Так, наприклад, складна структура галузі ЗМІ, що включає в себе такі підгалузі як друковані ЗМІ, електронні ЗМІ, кінематографія та ін. зумовлює і складну систему адміністративних відносин, що ви-

никають при управлінні ними, що, в свою чергу, зумовлює появу відповідних субінститутів, які регулюють ці відносини. Складна структура галузі зв'язку зумовлює наявність субінститутів, які регулюють такі підгалузі як поштовий зв'язок і телекомунікації.

Попри властиві їм відмінності зазначені групи норм мають важливу спільну рису, а саме те, що всі вони призначені для регулювання різних сторін одного й того ж складного, але тим не менше, внутрішньо єдиного суспільного процесу – інформаційної сфери. Отже, зазначені організаційно-правові інститути є предметно-пов'язаними між собою цілісною державно-управлінською діяльністю у відносно самостійній і специфічній сфері державного управління розвитком електронних інформаційних ресурсів. Саме нерозривна єдність державного управління всіма складовими сфери формування та використання електронних інформаційних ресурсів зумовлює ще одну важливу спільну рису вказаних організаційно-правових інститутів, а саме – їх однорідність. Предметна пов'язаність зазначених організаційно-правових інститутів, відносна самостійність, специфічність і складність сфери, яку вони регулюють, а також їх однорідність дають можливість говорити про наявність підстав для виокремлення цих інститутів в окремий організаційно-правовий механізм управління розвитком електронних інформаційних ресурсів.

Слід також наголосити на недосконалості програмно-проектної діяльності в органах державної влади, що призводить до реалізації галузевих та регіональних програм і проектів інформатизації поза рамками Національної програми інформатизації, метою якої є координація формування та виконання, узгодження галузевих програм і проектів інформатизації.

Причиною цієї проблеми є те, що зазначеним законом не передбачено організаційно-правових механізмів, які змушували б державні органи виконувати свої програми і проекти інформатизації в рамках Національної програми інформатизації. Вирішення цієї проблеми потребує удосконалення Закону України «Про Національну програму інформатизації», Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації, Порядку формування та виконання галузевої програми і проекту інформатизації, Порядку формування та виконання регіональної програми і проекту інформатизації в частині, що визначає організаційно-правові засади державного управління формуванням та реалізацією відповідних програм.

Підписаний в 2000 році Указ Президента України „Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» одним з пріоритетних напрямів державної політики в сфері інформатизації, задоволення конституційних прав громадян на інформацію передбачав розвиток національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет, забезпечення широкого доступу до цієї мережі громадян та юридичних осіб усіх форм власності в Україні, належне представлення в ній національних інформаційних ресурсів [15].

В той же час, зростання кількості електронних інформаційних ресурсів безпосередньо пов'язане з проблемою вибіркового блокування небажаних електронного контенту та ресурсів. Така ситуація призво-

дить до ескалації інформаційних загроз, зокрема таких як розповсюдження суспільно шкідливої інформації (порнографії, насильства, пропаганди війни, расової, національної, релігійної ворожнечі тощо), інформації з обмеженим доступом тощо. Найбільш показовим є досвід Китаю, де було витрачено мільярди доларів для того, щоб досягти вибіркового фільтрування національного трафіку, що позначилось на зменшенні швидкості доступу до зовнішніх електронних ресурсів. Китайці практично не користуються зовнішніми електронними сервісами (Google, Youtube, Amazon, Facebook тощо), оскільки вони завантажуються дуже повільно і блокування за ієрогліфами легше реалізувати, аніж обробку запитів латиницею чи кирилицею. Окрім системи поглибленого аналізу пакетів (Deep Packet Inspection) додатково використовується повна заборона використання проксі та VPN, всі внутрішні DNS провайдерів послуг Інтернет обмінюються інформацією тільки з довіреними списком серверів, що контролюються урядом.

Тісно пов'язаною з попередньою є проблема законодавчого врегулювання питань забезпечення можливості використання відкритих публічних ліцензій. Протягом 2002-2009 років було подано декілька версій проекту Закону України «Про використання Відкритих і Вільних форм інтелектуальної власності, Відкритих форматів даних та Відкритого (Вільного) програмного забезпечення в державних установах і державному секторі економіки». Ці законопроекти мали на меті ввести в законодавче поле України ряд понять та термінів, без яких сучасне законодавство у галузі авторського права в цілому, та у сфері виробництва й використання програмного забезпечення зокрема, не може бути ані цілісним, ані дієвим (що яскраво ілюструє наявна в Україні ситуація з «боротьбою» проти нелегального використання програмного забезпечення та специфічних для нього носіїв). Не забороняючи інші типи інтелектуальної власності – законопроекти були покликані забезпечити можливість використання вільних її форм, створюючи умови для розвитку повноцінного конкурентного середовища у сфері високих інформаційних технологій, яка нині є практично монополізованою. На превеликий жаль цей законопроект і по цей час опрацьовується в комітеті. Державній службі інтелектуальної власності лише залишається видавати прогресивні роз'яснення у цій сфері. Однак це лише роз'яснення і статусу нормативно-правових актів вони не мають.

Окрім цього, великою проблемою залишається захист прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Так, правовласник, знайшовши сайт, що поширює піратський контент або продає контрафактну продукцію, стикається з певними обмеженнями, адже:

- дані про реєстранта доменного імені, як правило, є закритими, і отримати їх можна лише звернувшись до суду;
- збір доказів щодо порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет теж потребує неабияких зусиль.

Дуже чутливим для суспільства є застосування на практиці Закону України „Про захист суспільної моралі», який містить заборону розповсюдження порнографії та обмеження обігу продукції сексуального та еротичного характеру [16]. Дослідники вже трива-

лий час наголошують на необхідності доопрацювання положень цього Закону, що стосуються розподілу повноважень державних органів щодо ліцензування і контролю за обігом вищезгаданої продукції, забезпечення координації їх управлінської діяльності, підстав і порядку притягнення до відповідальності за порушення відповідних заборон та обмежень.

Висновки

Таким чином, існуючі інституційно-нальне забезпечення у сфері електронних інформаційних ресурсів, намагаючись реалізувати конституційні норми, охоплюють практично всі сфери інформаційного простору, за виключення публічних інформаційних ресурсів та відкритого програмного забезпечення в органах влади. Однак, механізми реалізації цього правового доробку ще далекі від досконалості. Відсутність загальноприйнятого підходу до розбудови системи керівних документів державної політики негативно позначається як на логіці прийняття цих документів та їх внутрішній будові. Значні організаційно-правові обмеження існують в питаннях впровадження наглядю та заходів реагування на правопорушення в інформаційному середовищі Інтернет.

Подальші розвідки варто зосередити на механізмах забезпечення прав інтелектуальної власності в електронних інформаційних ресурсах.

Література.

1. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794 VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 222.
2. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV. Відомості Верховної Ради. 1999. № 20-21. Ст. 190.
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради. 1996. №30. Ст. 141.
4. Державне управління в Україні: наукові, правові, кадрові та організаційні засади. навч. посіб. / Академія правових наук України. Київський регіональний центр; Українська Академія держ. управління при Президенті України. Кафедра держ. управління і менеджменту; Хмельницький ін-т регіонального управління та права; Н.Р. Нижник (заг. ред.), В. М. Олуйко (заг. ред.) Львів: Видавництво «Львівська політехніка», 2002. 352 с.
5. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко, Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. К.; Дніпропетровськ: НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
6. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV. Відомості Верховної Ради. 2004. № 12. Ст. 155.
7. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. Відомості Верховної Ради. 1994. № 10. Ст. 43.
8. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-XII. Відомості Верховної Ради. 1993. № 1. Ст. 1.
9. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. Відомості Верховної Ради. 1994. № 16. Ст. 93
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. Відомості Верхов-

ної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.

11. Про внесення змін та доповнень до Інструкції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про порядок здійснення перевірок теле-радіоорганізацій України: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 24.12.2007 р. № 69. Вісник Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. 2007. № 8. С. 63-67.

12. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. Відомості Верховної Ради. 1997. № 50. Ст. 302.

13. Приходченко Л. Л., Саханенко С. Є., Надолішній П. І. та ін. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії: монографія / за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.

14. Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Дьяченко О. В. та ін. Адміністративне право України: підручник / за ред. Ю. П. Битяка; М-во освіти і науки України. Київ: Юрінком Інтер, 2007. 543 с.

15. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України від 31.07. 2000 року № 928/2000. Офіційний вісник України. 2000. № 31. Ст. 1300.

16. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 р. № 1296-IV. Відомості Верховної Ради. 2004. № 14. Ст. 192.

References.

1. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 27 liutoho 2014 r. № 794 VII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2014. № 13. St. 222.

2. Pro mistsevi derzhavni administratsii: Zakon Ukrainy vid 09 kvitnia 1999 r. № 586-XIV. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1999. № 20-21. St. 190.

3. Konstytutsiia Ukrainy: Pryiniata na piatii sesii Verkhovnoi Rady Ukrainy 28 chervnia 1996 roku. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1996. №30. St. 141.

4. Derzhavne upravlinnia v Ukraini: naukovi, pravovi, kadrovi ta orhanizatsiini zasady. navch. posib. / Akademiia pravovykh nauk Ukrainy. Kyivskiy rehionalnyi tsentr; Ukrainska Akademiia derzh. upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Kafedra derzh. upravlinnia i menedzhmentu; Khmelnytskyi in-t rehionalnoho upravlinnia ta prava; N.R. Nyzhnyk (zah. red.), V. M. Oluiiko (zah. red.) Lviv: Vydavnytstvo «Lvivska politekhnika», 2002. 352 s.

5. Derzhavne upravlinnia: pidruchnyk: u 2 t. / Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi ukrainy; red. kol.: Yu. V. Kovbasiuk (holova), K. O. Vashchenko, Yu. P. Surmin (zast. holovy) ta in. K.; Dnipropetrovsk: NADU, 2012. T. 1. 564 s.

6. Pro telekomunikatsii: Zakon Ukrainy vid 18.11.2003 r. № 1280-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 2004. № 12. St. 155.

7. Pro telebachennia i radiomovlennia: Zakon Ukrainy vid 21.12.1993 r. № 3759-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1994. № 10. St. 43.

8. Pro drukovani zasoby masovoi informatsii (presu) v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.11.1992 r. № 2782-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1993. № 1. St. 1.

9. Pro derzhavnu taiemnytsiu: Zakon Ukrainy vid 21.01.1994 r. № 3855-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1994. № 16. St. 93

10. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia vid 07.12.1984 r. № 8073-X. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR. 1984. dodatok do № 51. St. 1122.

11. Pro vnesennia zmin ta dopovnen do Instruktсии Natsionalnoi rady Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia pro poriadok zdiisnennia perevirok teleradioorhanizatsii Ukrainy: Rishennia Natsionalnoi rady Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia vid 24.12.2007 r. № 69. Visnyk Natsionalnoi rady Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. 2007. № 8. S. 63-67.

12. Pro derzhavnu pidtrymku zasobiv masovoi informatsii ta sotsialnyi zakhyst zhurnalistiv: Zakon Ukrainy vid 23.09.1997 r. № 540/97-VR. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 1997. № 50. St. 302.

13. Prykhodchenko L. L., Sakhanienko S. Ye., Nadolishnii P. I. ta in. Systema publichnoho upravlinnia v umovakh detsentralizatsii vlady: mekhanizmy horizontalnoi vzaiemodii: monohrafiia / za zah. red. L. L. Prykhodchenko. Odesa: ORIDU NADU, 2017. 332 s.

14. Bytiak Yu. P., Harashchuk V. M., Diachenko O. V. ta in Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk / za red. Yu. P. Bytiaka; M-vo osvity i nauky Ukrainy. Kyiv: Yurinkom Inter, 2007. 543 c.

15. Pro zakhody shchodo rozvytku natsionalnoi skladovoi hlobalnoi informatsiinoi merezhi Internet ta zabezpechennia shyrokoho dostupu do tsiiei merezhi v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 31.07. 2000 roku № 928/2000. Ofitsiyniy visnyk Ukrainy. 2000. № 31. St. 1300.

16. Pro zakhyst suspilnoi morali: Zakon Ukrainy vid 20.11.2003 r. № 1296-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 2004. № 14. St. 192.